

SBÍRKA ROZHODNUTÍ A OPATŘENÍ JIHOČESKÉ UNIVERZITY V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

číslo: R 230

datum: 1. února 2013

Opatření rektora pro zajištění bezpečnosti při provozu, opravách, údržbách, kontrolách a revizích elektrických spotřebičů

OBSAH

1	ÚVOD.....	2
2	ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU.....	2
2.1	Školení pracovníků.....	2
2.2	Bezpečnostní požadavky na el. spotřebiče.....	3
2.3	Bezpečnostní požadavky na obsluhu el. spotřebičů.....	3
2.4	Bezpečnostní požadavky na pracoviště.....	4
2.5	Zakázané činnosti.....	4
3	ÚDRŽBA A OPRAVY EL. SPOTŘEBIČŮ.....	4
4	KONTROLY A REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ.....	5
4.1	Rozdělení a lhůty kontrol a revizí el. spotřebičů.....	5
4.2	Kontroly el. spotřebičů.....	5
4.3	Revize el. spotřebičů.....	6
5	PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ.....	7
6	ZODPOVĚDNOST.....	8
7	ZÁVĚR.....	8
8	PŘÍLOHY.....	10
8.1	Příloha č. 1: Pracovní rizika a opatření k jejich odstranění.....	10
8.2	Příloha č. 2: Rozdělení el. spotřebičů podle užívání a lhůty revizí (informativně) ..	11

1 ÚVOD

Uvedená směrnice je zpracována v souladu s příslušnými ustanoveními následujících obecně platných předpisů, v platném znění:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů a technických zařízení,
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice,
- ČSN 33 1600 ed.2 Revize a kontroly elektrických spotřebičů během používání,
- ČSN 33 1500 Elektrotechnické předpisy. Revize elektrických zařízení,
- ČSN EN 50110-1 ed.2 Obsluha a práce na elektrických zařízeních.

Opatření rektora stanovuje podmínky pro zajištění bezpečnosti při provozu, opravách, údržbách, kontrolách a revizích elektrických spotřebičů, a to na všech pracovištích JU.

Tato směrnice platí pro výše uvedené činnosti a je závazná pro všechny zaměstnance JU, kteří pro tyto činnosti byli určeni a dále pro osoby, které zde vykonávají pracovní činnost.

Návody výrobce k používání jsou povinnou součástí školení podle této směrnice.

Zaměstnanci jsou povinni uvedené předpisy v potřebném rozsahu respektovat, přičemž se nezabývají povinnosti dodržovat i ostatní ustanovení obecně platných bezpečnostních předpisů, pokud s nimi byli seznámeni a tyto jim to ukládají.

Tento bezpečnostní předpis platí pro používání, údržbu, opravy, kontroly a revize:

- elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely,
- elektrických svítidel,
- elektrického zařízení informační techniky,
- přístrojů spotřební elektroniky,
- pohyblivých přívodů a šňůrového vedení,
- elektrických a elektronických měřicích přístrojů,
- ostatních elektrických spotřebičů podobného charakteru.

2 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU

Účelem tohoto bezpečnostního předpisu je upravit zacházení s elektrickými spotřebiči tak, aby se co nejvíce omezila možnost vzniku pracovních úrazů zaměstnanců při jejich obsluze. Předpis dále upozorňuje na konkrétní rizika možného ohrožení života a zdraví při obsluze těchto spotřebičů a uvádí možnosti jejich snížení.

2.1 ŠKOLENÍ PRACOVNÍKŮ

Každý zaměstnanec musí absolvovat školení z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž přichází do styku, a musí být podle § 3 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, pracovníkem seznámeným v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními a upozorněn na možné ohrožení těmito zařízeními.

Školení se provádí v rámci vstupního a opakovaného školení o BOZP.

Provozovatel elektrického spotřebiče:

- osoba, která ho vlastní nebo užívá (zaměstnavatel)

Uživatel elektrického spotřebiče:

- osoba, která elektrický spotřebič přímo užívá k činnosti (zaměstnanci)

Provozovatel elektrických spotřebičů provede prokazatelné poučení uživatelů o rozsahu kontrol jimi používaných elektrických spotřebičů. Poučení je třeba provést vždy při předání příslušného elektrického spotřebiče uživateli.

2.2 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA EL. SPOTŘEBIČE**Rozdělení elektrických spotřebičů:**

- přenosné spotřebiče – spotřebiče, s kterými se při práci manipuluje a jejich hmotnost nepřevyšuje 18 kg,
- nepřenositelné spotřebiče – spotřebiče, které jsou připevněné, nebo jsou (z důvodu své hmotnosti převyšující 18 kg) považovány za nepřenosné,
- připevněné spotřebiče – spotřebiče, které jsou připevněny k podložce nebo jsou jiným způsobem zajištěny na určitém místě,
- spotřebiče držené v ruce – přenosné spotřebiče, držené během normálního používání v ruce, jejichž motor je pevně spojen se spotřebičem.

Bezpečnostní požadavky:

- Pro každé elektrické zařízení musí být určena osoba, která je za něj odpovědná. Ke každému elektrickému zařízení musí být k dispozici dokumentace, která odpovídá skutečnému provedení.
- Neoznačené elektrické spotřebiče je provozovatel povinen (prostřednictvím příslušných vedoucích pracovníků) náležitě označit a evidovat tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký konkrétní elektrický spotřebič se jedná.
- Pohyblivé přívody elektrických spotřebičů musí být vedeny mimo průchody a komunikace, nikdy ne přes ostré hrany, aby nedocházelo k jejich deformaci, nebo musí být chráněny proti poškození mechanickými vlivy.
- Pohyblivé přívody elektrických spotřebičů nesmějí být namáhány tahem.
- Pevně připojený pohyblivý přívod nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěn proti vytržení a jeho vidlice nesmí být poškozená.
- Oddělitelný nebo prodlužovací pohyblivý přívod nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěn proti vytržení, a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka nesmí být poškozené.
- Kryty, držadla, spínače ani jiné ovládací prvky nesmějí být poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem.
- Vnitřní vedení elektrických spotřebičů nesmí mít poškozenou izolaci a nesmí přecházet přes ostré hrany.
- Elektromotor elektrického spotřebiče nesmí být poškozený ani zjevně zaprášený.
- Větrací otvory spotřebiče nesmějí být zaprášené ani zakryté.
- Šrouby připojovacích svorek musí být řádně dotaženy.
- Násuvné spoje musí mít spolehlivý vzájemný styk.
- Spájené spoje musí být dostatečně pevné.

2.3 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA OBSLUHU EL. SPOTŘEBIČŮ

- Obsluhovat elektrické spotřebiče mohou pouze pracovníci, kteří absolvovali školení z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž přichází do styku a jsou podle § 3 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice,

pracovníky seznámenými v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními a byli upozorněni na možné ohrožení těmito zařízeními.

- Pracovníci obsluhující elektrické spotřebiče musí dodržovat pracovní postupy uvedené v návodech výrobců pro obsluhu těchto zařízení.
- Pracovníci obsluhující elektrické spotřebiče si musí k této své činnosti zajistit odpovídající, bezpečný pracovní prostor.
- Elektrické spotřebiče nesmí pracovníci obsluhovat mokřýma rukama nebo jsou-li spotřebiče mokré.
- V případě přemístování spotřebiče z místa na místo je zapotřebí vidlici jeho přívodu elektrického proudu bezpečně odpojit ze zásuvky.

2.4 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA PRACOVNÍŠTĚ

- Pracoviště, na kterém se elektrický spotřebič nachází, musí být udržováno ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob.
- Pracoviště musí být řádně osvětleno.
- Podlahy musí být rovné a suché.
- Všechny otvory nebo prohlubně v podlahách musí být zakryty nebo ohrazeny.
- Používané vnitřní komunikace musí být dostatečně široké a trvale volné.
- Únikové cesty a východy musí být trvale volné, bez překážek.

2.5 ZAKÁZANÉ ČINNOSTI

- Je zakázáno používat nevidovaná elektrická zařízení. Zakaz jejich používání se vztahuje i na činnosti související s činností uskutečněnou pro JU i mimo jejich objektů.
- Je zakázáno, aby opravy elektrických spotřebičů, včetně jejich přívodů, prováděli pracovníci bez náležité odborné způsobilosti podle vyhlášky č. 50/1978 Sb. a bez pověření k této činnosti.
- Je zakázáno přetěžovat elektrické spotřebiče nad stanovené technické parametry výrobce.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče k jiným účelům, než pro které jsou výrobcem určeny.
- Je zakázáno pracovat s elektrickými spotřebiči s mokřýma rukama nebo pokud jsou spotřebiče mokré.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s poškozeným elektrickým přívodem.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem.
- Je zakázáno namáhat pohyblivé elektrické přívody tahem.
- Je zakázáno vést pohyblivé elektrické přívody přes ostré hrany.
- Je zakázáno svévolně měnit rozmístění elektrických topidel.
- Je zakázáno pokračovat v práci s elektrickým spotřebičem, pokud na něm vznikne vážná porucha jeho funkce.

3 ÚDRŽBA A OPRAVY EL. SPOTŘEBIČŮ

Oprava elektrického spotřebiče je činnost, jejímž cílem je obnovení provozuschopnosti a bezpečnosti spotřebiče, při níž, je-li to nutné, dochází k výměně dílů nebo částí spotřebiče.

- Údržbu a opravy elektrické instalace a zařízení smějí provádět pouze pracovníci s odpovídající kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice. Tuto činnost zajišťuje příslušný vedoucí pracovník.
- Běžnou údržbu zařízení provádí průběžně jeho obsluha.
- Pravidelnou údržbu zařízení provádí jeho obsluha podle pokynů výrobce uvedených v jeho návodech k obsluze.

- Údržbu a opravy zařízení je možno v zásadě provádět jen je-li zařízení odpojeno od přívodu elektrického proudu.
- Pokud je nutno provést údržbu nebo opravu zařízení pod napětím elektrického proudu, musí k tomu dát souhlas příslušný vedoucí pracovník.
- Jestliže se na zařízení provádí práce pod napětím, musí při ní pracovníci používat izolované nářadí a nástroje.
- Údržbu a opravy mechanických částí zařízení zajišťuje příslušný vedoucí pracovník.

4 KONTROLY A REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ

4.1 ROZDĚLENÍ A LHŮTY KONTROL A REVIZÍ EL. SPOTŘEBIČŮ

Elektrické spotřebiče se revidují a kontrolují podle platných norem z oblasti elektro. Jedná se zejména o následující běžné elektrické spotřebiče, např.: počítače, monitory, ventilátory, ledničky, rychlovarné konvice, mikrovlnné trouby, lampy, ale také prodlužovací přívody a rozbočky.

Revizi elektrických spotřebičů provádí revizní technik (osoba s odbornou způsobilostí v oblasti elektro), který také stanovuje lhůty revizí.

Kontroly a revize se vztahují i na prodlužovací, pohyblivé nebo odpojitelné přívody. V případě, že tyto přívody mají ochranný vodič, ověřuje se jeho celistvost a odpor.

V případě používání elektrických spotřebičů, jako ručního elektrického nářadí, jsou lhůty pravidelných revizí odvozeny podle pracovního využití (ČSN 33 1600 ed.2).

Při provádění kontrol a revizí elektrických spotřebičů je třeba respektovat požadavky návodu jejich výrobce.

4.2 KONTROLY EL. SPOTŘEBIČŮ

Kontrola elektrického spotřebiče je činnost, při které se prohlídkou a zkouškou chodu zjišťuje technický stav spotřebiče. Kontroly elektrických spotřebičů provádí jejich uživatel, který musí mít, podle § 4 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, kvalifikaci pracovníka poučeného.

Při kontrole elektrického spotřebiče musí být provedena:

- prohlídka elektrického spotřebiče,
- zkouška chodu elektrického spotřebiče.

Prohlídka elektrického spotřebiče znamená pohledové posouzení stavu elektrického spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Při prohlídce se elektrický spotřebič důkladně prohlédne zevně, zda:

- kryty, držadla, ovládací prvky a podobné části spotřebičů nejsou poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- pevně připojený pohyblivý přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice není poškozena,
- prodlužovací, pohyblivý nebo odpojitelný přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka není poškozena,
- větrací otvory spotřebiče nejsou zaprášeny nebo zakryté.

Při zkoušce chodu se elektrický spotřebič zapojí na přívod jmenovitého napětí, ověří se, zda jeho ovládací a bezpečnostní prvky plní svou funkci a v případě, že je spotřebič vybaven motorem, zda jeho chod je pravidelný, nedochází u něj k nadměrnému jiskření ani hluku.

Zjistí-li se při provedené kontrole spotřebiče závady, musí být spotřebič neprodleně předán k opravě.

V případě zjištění nevyhovujícího stavu se elektrický spotřebič vyřadí z užívání a viditelně se označí. Tuto skutečnost musí pracovník, provádějící kontrolu spotřebiče, který rozhodl o jeho vyřazení, neprodleně oznámit provozovateli elektrických spotřebičů a to prostřednictvím příslušného vedoucího pracovníka.

4.3 REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ

Revize elektrického spotřebiče je souhrn úkonů, při kterých se prohlídkou, měřením a zkoušením zjišťuje stav spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti.

Revize elektrických spotřebičů zajišťuje jejich provozovatel prostřednictvím k tomu oprávněného příslušného vedoucího pracovníka:

- pravidelně ve stanovených lhůtách,
- při každém zjištění závady na elektrickém spotřebiči, k ověření jeho stavu z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem,
- po každé opravě elektrického spotřebiče, k ověření jeho stavu z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem.

Revize elektrických spotřebičů mohou, v rámci zaměstnaneckého poměru, provádět pracovníci, kteří musí mít alespoň podle § 6 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, kvalifikaci pracovníka znalého s vyšší kvalifikací. Dodavatelským způsobem mohou revize elektrických spotřebičů provádět právnické nebo fyzické osoby na základě řemeslné živnosti.

Při revizi elektrického spotřebiče musí být provedena:

- prohlídka elektrického spotřebiče,
- měření elektrického spotřebiče, zejména:
 - odporu ochranného vodiče,
 - izolačního odporu,
 - unikajících proudů, případná další měření,
- zkouška chodu elektrického spotřebiče,
- kontrola označení elektrického spotřebiče,
- vypracování dokladu o provedené revizi elektrického spotřebiče.

Prohlídka elektrického spotřebiče znamená pohledové posouzení stavu elektrického spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Při prohlídce se elektrický spotřebič důkladně prohlédne zevně, zda:

- kryty, držadla, ovládací prvky a podobné části spotřebičů nejsou poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- pevně připojený pohyblivý přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice není poškozena,
- prodlužovací, pohyblivý nebo odpojitelný přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka není poškozena,
- větrací otvory spotřebiče nejsou zaprášené nebo zakryté.

Podrobnější prohlídka se provádí při revizi elektrického spotřebiče po opravě, kdy se zjišťuje např. zda:

- dotažení šroubů připojovacích svorek je dostatečné,
- spojení styků násuvných spojů je spolehlivé,
- spájené spoje jsou dostatečně pevné,
- izolace vnitřního vedení spotřebiče je nepoškozená,
- motor spotřebiče, pokud je jím spotřebič vybaven, je nepoškozený a nezaprášený.

Měření elektrického spotřebiče:

- ověření vybraných elektrických parametrů spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Zkouška chodu:

- elektrický spotřebič se zapojí na přívod jmenovitého napětí, ověří se, zda jeho ovládací a bezpečnostní prvky plní svou funkci a v případě, že je spotřebič vybaven motorem, zda jeho chod je pravidelný, nedochází u něj k nadměrnému jiskření ani hluku.

Kontrola označení elektrického spotřebiče:

- ověřuje se, zda spotřebič je označen např. svým názvem, názvem výrobce, typovým označením, výrobním, případně inventárním číslem apod.

Doklad o provedené revizi elektrického spotřebiče musí obsahovat:

- přesné označení elektrického spotřebiče (revidovaný spotřebič musí být označen tak, aby níže uvedené údaje mohly být za všech okolností přiřazeny jednoznačně pouze k příslušnému spotřebiči),
- datum revize,
- výsledek prohlídky spotřebiče,
- výsledky provedených měření,
- vyhodnocení zkoušky chodu,
- celkové vyhodnocení stavu elektrického spotřebiče z hlediska bezpečnosti,
- stanovení lhůty další revize,
- jméno revidujícího,
- podpis revidujícího.

Doklady o provedených kontrolách a revizích budou uloženy dle zvyklostí součástí JU (např. správce objektu, vedoucí technického odd., údržba, vedoucí zaměstnanec)

5 PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví. Proto musí především zjistit:

- jaká konkrétní rizika se na pracovišti vyskytují (vyplývají z nebezpečí, které pracovníkům hrozí vzhledem k používaným strojům a zařízením a vzhledem k prostoru, v němž pracují),
- charakter výskytu zjištěných rizik:
 - vyjadřující působení rizika vzhledem k času, tzn. jak často se zjištěné riziko v daném případě vyskytuje (např. trvale, po dobu manipulace, mimořádně apod.),
 - vyjadřující působení rizika vzhledem k prováděné činnosti (např. při provozu, údržbě, opravě apod.),
- zdroj rizika, upřesňující co nejvíce jeho bližší určení (např. mechanické části, nástroje, el. proud, nerovná podlaha apod.),
- příčinu rizika, vyjadřující např. vzniklý nebezpečný stav nebo nebezpečné působení zdroje rizika (např. práce s neizolovaným nářadím, odstranění ochranného zařízení apod.),
- nebezpečí, které pracovníkům vystaveným rizikům ohrožení jejich života a zdraví hrozí (např. úraz elektrickým proudem, zakopnutí, uklouznutí, pořezání, opaření, popálení, vtažení do nebezpečného prostoru stroje apod.).

Mezi nejčastější rizika patří:

- neodborná, nedbalá obsluha
- nerespektování vydaných zákazů
- úraz elektrickým proudem
- poranění nástrojem
- pád břemene
- špatná viditelnost, nepořádek na pracovišti
- neprovádění předepsaných kontrol, revizí, údržby, oprav
- používání poškozeného stroje, přístroje nebo zařízení
- používání stroje, přístroje nebo zařízení s chybějícím ochranným zařízením, krytem
- zakopnutí, uklouznutí, pád
- nepoužívání předepsaných OOPP
- vznik požáru, výbuchu

6 ZODPOVĚDNOST

Základní zodpovědnosti provozovatele (prostřednictvím vedoucích zaměstnanců):

- zajistit nákup a vstupní revizi elektrospotřebičů a náradí v harmonizované sféře, který je označen značkou CE nebo vybaven prohlášením o shodě,
- provést školení všem pracovníkům z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodů výrobce k obsluze elektrických spotřebičů, s nimiž přicházejí do styku,
- podle § 3 vyhlášky č. 50/1978 Sb. seznámit v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými spotřebiči a upozornit na možné ohrožení těmito spotřebiči,
- pořídit zápis o provedení školení podle předchozího bodu,
- přezkoušet potřebné znalosti zaškolených pracovníků podle předchozího bodu,
- prokazatelně poučit uživatele elektrických spotřebičů s kvalifikací podle § 4 vyhlášky č. 50/1978 Sb. o rozsahu jimi prováděných kontrol používaných spotřebičů a toto poučení opakovat,
- zajišťovat údržbu a opravy elektrických spotřebičů,
- zajišťovat kontroly a revize elektrických spotřebičů ve stanovených termínech a rozsahu,
- odstraňovat závady zjištěné při kontrolách a revizích elektrických spotřebičů,
- uložit doklady o provedených revizích elektrických spotřebičů,
- náležitě označit a evidovat elektrické spotřebiče tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký konkrétní elektrický spotřebič se jedná, určit zodpovědnou osobu za spotřebič, umístit u spotřebičů na stálém místě tabulku s označením zodpovědné osoby
- zjišťovat, jaká konkrétní rizika možného poranění nebo ohrožení zdraví osob se při práci s elektrickými spotřebiči vyskytují.

Zodpovědnost pracovníků, kteří obsluhují elektrické spotřebiče:

- plnit požadavky předepsané tímto předpisem pro obsluhu elektrických spotřebičů,
- dodržovat pracovní postupy uvedené v návodech výrobců pro obsluhu elektrických spotřebičů,
- dodržovat uvedené zákazy činností,
- provádět běžné údržby elektrických spotřebičů,
- provádět pravidelné údržby elektrických spotřebičů podle návodů výrobce,
- udržovat pořádek na pracovišti.

Zodpovědnost pracovníků, kteří provádějí kontroly a revize:

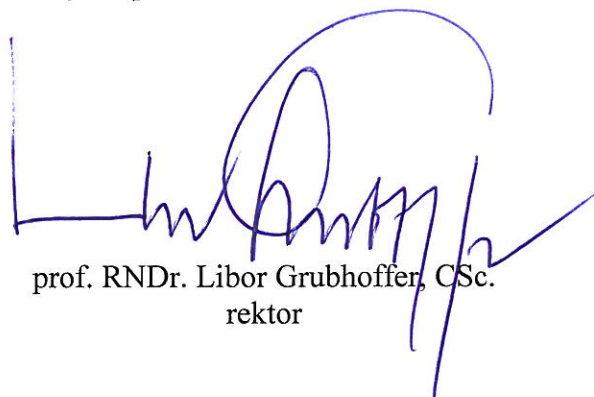
- provést kontroly a revize elektrických spotřebičů v předepsaném rozsahu,
- oznámit vyřazení elektrických spotřebičů z užívání provozovateli,
- vyhotovit doklad o provedené revizi.

7 ZÁVĚR

Se zpracovanou organizační směrnicí musí být v rámci školení seznámeni všichni zaměstnanci JU. Zodpovědnost za splnění tohoto požadavku mají vedoucí zaměstnanci.

Zaměstnavatel je povinen zajistit řádné zpracování, vedení a ukládání veškeré dokumentace týkající se plnění povinností na úseku BOZP a PO, včetně záznamů o školení, revizních zpráv, návodů k obsluze apod., udržovat zpracovanou dokumentaci aktuální a v případě změn zajistit její aktualizaci oprávněnou osobou.

Zrušuje se Opatření rektora č. R 103 ze dne 19. března 2008 k provádění revizí elektrických zařízení, hromosvodů, elektrického ručního nářadí a elektrických spotřebičů.

prof. RNDr. Libor Grubhoffer, CSc.
rektor

Zpracoval: Jan Faschingbauer, ref. BOZP a PO JU

Rozdělovník: děkani fakult JU, ředitelé součástí JU, kvestorka JU, vedoucí zaměstnanci JU,
referenti BOZP a PO JU

8 PŘÍLOHY

8.1 PŘÍLOHA Č. 1: PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ

Rizika	Opatření k jejich odstranění
Neodborná, nedbalá obsluha	▪ Zajistit, aby obsluhu elektrických spotřebičů prováděli jen k tomu určení pracovníci.▪ Zajistit, aby s pracovníky obsluhujícími elektrické spotřebiče bylo prováděno pravidelné školení o předepsaných předpisech a ověřována jejich znalost.▪ Zajistit, aby obsluha elektrického spotřebiče dodržovala návody výrobců pro jejich obsluhu.▪ Nepřetěžovat el. spotřebiče nad hodnoty stanovené výrobcem.▪ Nepoužívat elektrické spotřebiče k jinému účelu, než ke kterému jsou určeny.▪ Neobsluhovat elektrické spotřebiče s mokřýma rukama nebo mokré spotřebiče.
Úraz elektrickým proudem	▪ Nepřipustit, aby elektrické spotřebiče obsluhovali, udržovali, opravovali, kontrolovali nebo revidovali pracovníci bez odpovídající elektrotechnické způsobilosti.▪ Elektrické spotřebiče průběžně kontrolovat a udržovat je v bezpečném stavu.▪ Zajistit včasné provádění revizí elektrických spotřebičů.▪ Zajistit bezodkladné provádění oprav poškozených elektrických spotřebičů.▪ Nedemontovat žádné ochranné kryty elektrických spotřebičů.▪ Údržbu nebo opravy elektrických spotřebičů provádět zásadně jen tehdy, jsou-li odpojeny od proudu.▪ K údržbě nebo opravám elektrických spotřebičů pod proudem musí dát předem souhlas zaměstnavatel.▪ Při údržbě nebo opravách elektrických spotřebičů pod proudem používat výhradně izolované nářadí.▪ Pohyblivé přívody elektrického proudu nesmí mít poškozenou izolaci a musí být zajištěny proti vytržení.▪ Pohyblivé přívody el. proudu nesmí mít poškozenou vidlici.▪ Ochranný vodič přívodu elektrického proudu musí být spolehlivě připojen.▪ Elektromotor el. spotřebiče nesmí být poškozený ani zjevně zaprášený.▪ Ovládací, ani jiné prvky elektrických spotřebičů nesmí být poškozeny tak, aby se snížila jejich ochrana před nebezpečným dotykem.▪ Nepokračovat v práci, jestliže na elektrickém spotřebiči vznikne vážná porucha jeho funkce.
Špatná viditelnost	▪ Dbát na dostatečné osvětlení pracoviště.
Nepořádek na pracovišti	▪ Pracoviště udržovat trvale ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob.

8.2 PŘÍLOHA Č. 2: ROZDĚLENÍ EL. SPOTŘEBIČŮ PODLE UŽÍVÁNÍ A LHŮTY REVIZÍ (INFORMATIVNĚ)

Rozdělení elektrických spotřebičů podle užívání:

Skupina A: Spotřebiče poskytované formou pronájmu dalšímu provozovateli nebo přímo uživateli

Skupina B: Spotřebiče používané ve venkovním prostoru (na stavbách, při zemědělských pracích atp.)

Skupina C: Spotřebiče používané při průmyslové a řemeslné činnosti ve vnitřních prostorách (např. vrtačky, hoblíky, frézky, vysavače, laboratorní přístroje, kuchyně-roboty, myčky, mlýnky)

Skupina D: Spotřebiče používané ve veřejně přístupných prostorách (školy, kluby)

Skupina E: Spotřebiče používané při administrativní činnosti (např. varné konvice, kopírovací stroje, PC včetně monitorů, chladničky, vařiče, infrazářiče, ventilátory, projektory, stolní svítidla)

Lhůty pravidelných revizí nepřípevněných elektrických spotřebičů dle ČSN 33 1600 ed.2 (listopad 2009)			
Skupina elektrických spotřebičů	Nepřípevněné spotřebiče a nářadí držené v ruce		Ostatní nepřípevněné spotřebiče
A	Před vydáním provozovateli nebo uživateli a dále podle skupiny jejich užívání		
B	Třídy I	1x za 3 měsíce	1x za 6 měsíců
	Třídy II a III	1x za 6 měsíců	
C	Třídy I	1x za 6 měsíců	1x za 24 měsíců
	Třídy II a III	1x za 12 měsíců	
D	Třídy I Třídy II a III	1x za 12 měsíců	1x za 24 měsíců
E	Třídy I Třídy II a III	1x za 12 měsíců	1x za 24 měsíců

Za spotřebič se považuje i elektrické ruční nářadí.

POZNÁMKY

1. První pravidelná revize se provádí nejpozději ve lhůtě dané tabulkou od uvedení do provozu.
2. V případě velmi častého používání elektrického ručního nářadí (s nářadím se pracuje například delší dobu než 250 provozních hodin za rok), je vhodné kratší lhůty pravidelných revizí stanovit místním provozním bezpečnostním předpisem.
3. Lhůty kontrol a revizí se uplatňují také u elektrických spotřebičů i v případě jejich dlouhodobého pronájmu.
4. Kontroly a revize se vztahují i na prodlužovací a odpojitelné přívody. V případě, že přívod obsahuje ochranný vodič, ověřuje se jeho celistvost a odpor a aplikují se lhůty pro spotřebiče třídy ochrany I.
5. Pro prodlužovací přívody se při stanovení lhůt pravidelných revizí použijí stejné lhůty jako lhůty uvedené pro spotřebiče držené v ruce. Pro odpojitelné přívody se při stanovení lhůt pravidelných revizí použijí stejné lhůty jako pro spotřebič, se kterým se používají.
6. Elektrické spotřebiče provozované v záruční lhůtě (stanovené zákonem, výrobcem nebo prodejcem) se revidují pouze v rozsahu nevyžadujícím zásah do jejich konstrukce. Prohlídka se provádí dle článku 6.3.1 normy a dále se provádějí měření elektrických parametrů. Termín revize se počítá od uvedení do provozu.
7. U spotřebičů třídy ochrany I a prodlužovacích a odpojitelných přívodů se před uvedením do provozu doporučuje ověřit spojitost ochranného vodiče.
8. Lhůty pravidelných revizí mohou být případně na základě analýzy rizik stanoveny odlišně.